

Lahti 30.1.2023

VALTUUSTOALOITE / Lahden kaupunginvaltuusto

ALOITTEEN SISÄLTÖ

Esitämme, että

Lahden kaupunki järjestää kouluissaan, joko yläasteella ja/tai lukioissa ja/muissa oppilaitoksissaan tai opetusryhmissään

valitsemansa tahon kanssa (esimerkiksi opettaja, poliisi tai lakimies)

opetuksenaan tietoa oppilailleen uudesta seksuaalirikoslainsäädännöstä.

Opetuksen muoto on Lahden kaupungin valittavissa, mutta tiedon on saavutettava mahdollisimman moni oppilas.

VALTUUSTOALOITTEEN LAATIJAT

Kaupunginvaltuutettu Tuija Saloranta (Liike Nyt). varatuomari, OTK/OTM

Kaupunginvaltuutettu Niko Liukkonen (Liike Nyt), yrittäjä

Seuraava perusteluosa on vahvasti kytköksissä asiakirjaan ”Hallituksen esitys HE 13/2022 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle seksuaalirikoksia koskevaksi lainsäädännöksi”.

Lahdessa 2017 – 2021 ilmoitetut seksuaalirikokset ovat kasvaneet 75 kappaleesta 106 kappaleeseen ja samalla aikavälillä raiskaukset ovat kasvaneet 23 kappaleesta 46 kappaleeseen eli määrä on kaksinkertaistunut.

Ess:n tietojen mukaan viime vuonna ryhmälle, joka tutkii väkivalta- ja seksuaalirikoksia Päijät-Hämeessä tuli tutkittavaksi 191 tapausta ja loppuvuodesta 2022 rikosepäilyjä oli tullut tutkintaan jo 233. Kasvua oli jo tuolloin yli 40 tapausta.

Uuden seksuaalilainsäädännön suurimmat muutokset

Keskeinen muutos raiskausrikosta koskevan säännöksen muuttamisessa on sen muuttuminen suostumusperusteiseksi. Raiskauksen keskeinen tunnusmerkki on nyt se, että rangaistavaa on sukupuoliyhteydessä oleminen sellaisen henkilön kanssa, joka ei osallistu siihen vapaaehtoisesti. Tämä toistuu vastaavalla tavalla muissakin seksuaalirikoksissa.

Uutta lainsäädännössä on myös se, että seksuaalisen kuvan luvaton levittäminen on säädetty seksuaalirikoksena rangaistavaksi.

Uusi rikosnimike, seksuaalinen kajoaminen, koskee lievimmillään seksuaalista itsemääräämisoikeutta olennaisesti loukkaavia seksuaalisia tekoja. Seksuaalisesta kajoamisesta säädettiin myös törkeä tekomuoto.

Lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten osalta kontrollijärjestelmä on tehostunut. Esimerkiksi poliisin tietoon tulleiden lapsiin kohdistuvien hyväksikäyttörikosten määrä on noin kuusinkertaistunut vuosina 1980–2019.

Tietoisuus lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten luonteesta (rikosten vahingolliset vaikutukset sekä piiloon jäämisen ja myöhäisen ilmitulon riski) on lisääntynyt. Tämä on johtanut ilmoittamisalttiuden lisääntymiseen (myös viranomaisille asetettu ilmoitusvelvollisuus) ja rikosten selvittämistapojen tehostumiseen.

Kannatan aloitusta:

EUSA LYNTÄK

KAARINA SUITONEN

ANNA KAISA KUPJANEN

OSKARI TÄÄTÄLÖ

Sim Heronaa-fajelovin

Sanna Virta

FRANCIS RICCARDO

SARI RISSANEN

Riina Puusaari

Anita Närhi

UMERGA VÄLTER

SARI NININEN

EERO SEESTARINEN

Eelina Aeltanen